

วิเคราะห์โครงสร้างตลาดของอาหารไก่เนื้อและอาหารสุกร
ในระหว่างวิกฤติการณ์ใช้วัตถุดิบ

อรพิน ทองพิสิฐสมบัติ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

พ.ศ. 2549

ISBN 974-671-373-6

**Analyses on the market structure of broiler feed and
pig feed during the bird flu crisis**

Orapin Thongphisitsombat

**A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Economics
Department of Economics
Graduate School, Dhurakit Pundit University**

2006

ISBN 974-671-373-6

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี จากความอนุเคราะห์อย่างสูงของ ผศ.ดร. ธรรมบุญ พงศ์ศิริกุล อาจารย์ที่ปรึกษา ที่ได้สละเวลาอันมีค่าให้คำแนะนำ คำปรึกษา ตรวจสอบแก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่องต่างๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อการศึกษา จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง มา ณ โอกาสนี้

ท้ายที่สุดนี้ขอขอบพระคุณ บิดา มารดา และพี่น้อง ที่ได้ให้กำลังใจและสนับสนุน การศึกษาครั้งนี้ของข้าพเจ้ามาโดยตลอด รวมทั้งพี่ๆเพื่อนๆ ทุกคนที่ได้ให้กำลังใจและความ ช่วยเหลือจนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วง

ประโยชน์และคุณค่าที่ได้รับจากการศึกษาครั้งนี้ขอมอบเป็นกตเวทิตาแด่ผู้มีพระคุณ ทุกคน และหากมีข้อบกพร่องประการใด ข้าพเจ้าขอน้อมรับไว้เพียงผู้เดียว

อรพิน ทองพิสิฐสมบัติ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	ฅ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ง
กิตติกรรมประกาศ	จ
สารบัญตาราง	ซ
สารบัญภาพ	ฌ
บทที่	
1. บทนำ	1
ความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การศึกษา	5
ขอบเขตการศึกษา	5
วิธีการศึกษา	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
2. ทฤษฎีและงานวิจัยที่ใช้ในการศึกษา	8
แนวคิดทางทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษา	8
ตลาดแข่งขันสมบูรณ์	8
ตลาดผู้ขายมากมาย	9
ตลาดผู้ขายน้อยราย	11
ตลาดผูกขาด	13
การกระจุกตัวของตลาด	14
ดัชนีวัดการกระจุกตัว	16
ทบทวนเอกสารที่เกี่ยวข้อง	20
3. อุตสาหกรรมอาหารสัตว์และโรคใช้วัตถุดิบในประเทศไทย	23
ประวัติความเป็นมา	23
การเจริญเติบโตของอุตสาหกรรมอาหารสัตว์	24
วัตถุดิบหลักที่ใช้ในการผลิตอาหารสัตว์	25
โครงสร้างต้นทุนการผลิตอาหารสัตว์	33
ประเภทของอาหารสัตว์	36

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ปริมาณความต้องการอาหารสัตว์ในประเทศไทย	36
ความเป็นมาของโรคไข้หวัดนก	39
ลำดับเหตุการณ์การระบาดของไข้หวัดนก	40
4. ผลการศึกษา	44
วิเคราะห์อุตสาหกรรมอาหารสัตว์โดยรวม	44
วิเคราะห์อุตสาหกรรมอาหารไก่เนื้อ.....	49
วิเคราะห์อุตสาหกรรมอาหารสุกร.....	53
โครงสร้างด้านการตลาดของอาหารสัตว์	58
พฤติกรรมการแข่งขันทางด้านราคาของผู้ผลิตในอุตสาหกรรมอาหารสัตว์	60
การเปรียบเทียบทางด้านราคาของผู้ผลิตอาหารสัตว์รายใหญ่	61
พฤติกรรมการแข่งขันทางด้านที่มีใช้ราคาของผู้ผลิตรายใหญ่	63
อุปสรรคในการเข้าสู่ตลาด	68
6. สรุปและข้อเสนอแนะ	71
สรุป	71
ข้อเสนอแนะ	74
บรรณานุกรม	75
ภาคผนวก	78

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1.1 ตารางแสดงประมาณการปริมาณอาหารสัตว์ ปี พ.ศ. 2540-2548	2
1.2 แสดงปริมาณปศุสัตว์ของประเทศไทย ปี พ.ศ. 2535-2548.....	3
1.3 แสดงมูลค่าไก่ส่งออกในประเทศไทย.....	4
3.1 แสดงโครงสร้างต้นทุนอาหารสัตว์ พ.ศ. 2545	35
3.2 ประมาณการปริมาณประชากรสัตว์ และปริมาณ ความต้องการอาหารสัตว์ในประเทศไทย ปี พ.ศ. 2541-2548	38
4.1 แสดงปริมาณการผลิตอาหารสัตว์สำเร็จรูประหว่างปี พ.ศ. 2540-2547	45
4.2 แสดงส่วนแบ่งตลาดของอุตสาหกรรมอาหารสัตว์ ระหว่างปี พ.ศ. 2540-2547	46
4.3 อัตราการกระจุกตัวของผู้ประกอบการอาหารสัตว์รายใหญ่ 5 ราย ระหว่างปี พ.ศ. 2545-2547	48
4.4 แสดงดัชนีแฮร์ฟินดัลของกลุ่มผู้ประกอบการ อาหารสัตว์รายใหญ่ 5 รายระหว่างปี พ.ศ. 2545-2547	48
4.5 แสดงปริมาณการผลิตอาหารไก่เนื้อของผู้ประกอบการ รายใหญ่ ระหว่างปี พ.ศ. 2545-2547	50
4.6 แสดงส่วนแบ่งตลาดของอาหารไก่เนื้อของผู้ประกอบการ รายใหญ่ ระหว่างปี พ.ศ. 2545-2547	50
4.7 อัตราการกระจุกตัวของผู้ประกอบการอาหารสัตว์รายใหญ่ 5 ราย ของอาหารไก่เนื้อ ระหว่างปี พ.ศ. 2545-2547	52
4.8 แสดงดัชนีแฮร์ฟินดัลของกลุ่มผู้ประกอบการรายใหญ่ 5 ราย ของอาหารไก่เนื้อ ระหว่างปี พ.ศ. 2545-2547	53
4.9 แสดงปริมาณการผลิตอาหารสุกรของผู้ประกอบการ รายใหญ่ ระหว่างปี พ.ศ. 2545-2547	54
4.10 แสดงส่วนแบ่งตลาดของอาหารสุกรของผู้ประกอบการ รายใหญ่ 5 ราย ระหว่างปี พ.ศ. 2545-2547	54

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.11 อัตราการกระจุกตัวของผู้ประกอบการอาหารสัตว์รายใหญ่ 5 ราย ของอาหารสุกร ระหว่างปี พ.ศ. 2545-2547	55
4.12 แสดงดัชนีเฮอร์ฟิנדาล์ของกลุ่มผู้ประกอบการรายใหญ่ 5 ราย ของอาหารสุกร ระหว่างปี พ.ศ. 2545-2547	56
4.13 เปรียบเทียบค่าอัตราส่วนการกระจุกตัวของอาหารสัตว์ อาหารไก่เนื้อและอาหารสุกรของกลุ่มผู้ประกอบการรายใหญ่ 5 ราย ระหว่างปี พ.ศ. 2545-2547	57
4.14 เปรียบเทียบดัชนีเฮอร์ฟิנדาล์ของอาหารสัตว์ อาหารไก่เนื้อและอาหารสุกรของกลุ่มผู้ประกอบการรายใหญ่ 5 ราย ระหว่างปี พ.ศ. 2545-2547	57
4.15 สัดส่วนการจำหน่ายผ่านช่องทางต่างๆ	72

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
2.1 คุณภาพในหน่วยอุตสาหกรรมและหน่วยธุรกิจ ในตลาดแข่งขันสมบูรณ์	9
2.2 คุณภาพในหน่วยอุตสาหกรรมและหน่วยธุรกิจ ในตลาดผู้ขายมากมาย	10
2.3 คุณภาพในหน่วยอุตสาหกรรมและหน่วยธุรกิจ ในตลาดกึ่งแข่งขันกึ่งผูกขาด	11
2.4 คุณภาพระยะสั้นของตลาดผูกขาด	13
2.5 คุณภาพในระยะยาวของตลาดผูกขาด	14
4.1 ช่องทางการจำหน่ายอาหารสัตว์ในประเทศไทย.....	59